NOVEMBERVALGET 1954 I U.S.A.

JOHANNES LAURSEN

Valgene til den amerikanske Kongres den 2. november 1954 fik det ventede hovedresultat, tilbagegang for regeringspartiet, republikanerne. Demokraterne sikrede sig et flertal, men så knebent, at de på ingen måde tør føle sig sikre på at kunne holde det ved næste valg. Dette resultat skyldes især, at præsident Eisenhowers popularitet igen blev demonstreret og sandsynligvis atter kan omsættes i republikanske stemmer.

Stillingen i Kongressen ses af følgende opstilling:

Senatet:

	Før valget	Efter valget
Demokrater	46	48
Republikanere	49	47
Uafhængig	1	1
	96	96

Repræsentanternes Hus:

Demokrater	215	232
Republikanere	219	203
Uafhængig	1	–
	435	435

Valgets tendens fremgår klarest af udfaldet i Repræsentanternes Hus, hvorimod der ved Senatsvalget er en række særlige omstændigheder at tage i betragtning, såsom at den trediedel af Senatet, der var på valg, sidst blev valgt i det for demokraterne gunstige år 1948.

Fra den hårfine majoritet, 219 mod 215 i Repræsentanternes Hus, kom republikanerne således klart i mindretal med 203 mandater mod demokraternes 232. Dette er imidlertid ikke noget stort tilbageslag, når det erindres, at regeringspartiet næsten altid går tilbage ved valgene midt i præsidentperioden.

I 1950 gik demokraterne således tilbage fra 262 til 235 mandater. Den moderate nedgang for republikanerne i 1954 tilskrives formentlig med rette præsidentens indflydelse. Hans navn stod ikke på stemmesedlen; men han rettede i valgkampens sidste uger indtrængende henstillinger til vælgerne om at stemme republikansk, og det opfattes som noget af en personlig sejr for præsidenten, at han var i stand til at afværge større tab for partiet. Demokraterne er klar over dette forhold og ved, at de for ikke at støde vælgerne må tage vidtgående hensyn til præsidenten i de kommende to år.

Stillingen i Senatet var i virkeligheden nærmest uændret. Når tallene viser en demokratisk gevinst på to mandater, må det erindres, at heri er medregnet to mandater, som blev ledige i 1954 på grund af dødsfald og af de republikanske guvernører i Wyoming og Nevada var blevet besat med republikanere. Til gengæld havde en demokrat siden sommeren 1953 beklædt republikaneren Robert Tafts mandat i Ohio, som med knebent flertal gik tilbage til republikanerne. Demokraterne havde reelle mandatgevinster i Kentucky, Michigan og Oregon, republikanerne i Colorado og Iowa.

En følge af at de to partier stod nogenlunde lige stærkt, blev, at en række valg først blev endeligt afgjort ved fintælling. Der blev herved afsløret mangler ved det tekniske valgapparat mange steder; men der skete dog ikke forskydninger, der var store nok til at ændre vigtigere valgresultater.

VALGKAMPENS PROBLEMER

Valgkampens måske vigtigste problem i 1954 var spørgsmålet om støtte til *præsidenten*. Mange republikanske kandidater koncentrerede deres valgkamp om dette ene, og præsidenten selv bad indtrængende vælgerne om en republikansk Kongres. Mange tvivlsomme stater, hvor han personligt holdt taler, ignorerede dog denne appel og valgte demokrater. På den anden side var der mange stater, som valgte demokrater til de lokale embeder, men republikanske Kongresmedlemmer, og alt i alt ser det ud, som om præsidentens taler over landsomfattende radio- og fjernsynsstationer har gjort betydeligt indtryk.

Demokraterne udnyttede stærkt *arbejdsløsheden*, der i 1954 var væsentlig højere end i 1952. Dette spørgsmål var antagelig den afgørende faktor ved deres sejr i automobilstaten Michigan. Over hele landet var arbejdsløsheden dog ikke stor nok til for alvor at bringe depressionsårene i erindring. Demokraterne blev endog med nogen virkning anklaget for at være dommedagsprofeter, hvis advarsler nedbrød tilliden i nationen. Alt i alt var den økonomiske situation dog antagelig demokraternes bedste valgargument.

Landbrugspolitiken syntes at spille en mindre rolle for valgudfaldet end på forhånd ventet. Landbrugsministeren stod som den hovedansvarlige for en i 1954 gennemført begrænsning af de faste støttepriser på landbrugsprodukter. Selv om afstemningen om spørgsmålet i Kongressen gik på tværs af partiskel-

lene, var der grund til at vente, at vælgerne i landbrugsområderne ville straffe det republikanske parti; men dette synes kun i meget begrænset omfang at være sket. Nedskæringen har ikke været større end at farmerne har ment at have råd til at se stort herpå. Det blev også i agitationen stærkt fremhævet, at den nye ordning i længden ville være den eneste holdbare.

Republikanernes ønske om at begunstige private elektricitetsværker frem for *offentlige foretagender som TVA* var et vigtigt punkt i stater, hvor offentlige anlæg findes og er populære. Især i staten Oregon var dette antagelig den vigtigste faktor ved demokraternes sejr.

Udenrigspolitiken var kun i begrænset omfang et stridspunkt i agitationen.

Ligesom i 1952, men dog i mindre grad, blev *kommunistspørgsmålet* inddraget i valgkampen i form af beskyldninger mod det demokratiske parti (især Truman) og mod enkelte kandidater for blødagtighed overfor kommunismen. Ikke mindst vicepræsident Nixon udnyttede dette emne, især mod de demokratiske kandidater til Senatet i Montana og Wyoming. Disse blev dog begge valgt, omend med kneben majoritet.

McCarthyismen spillede en forholdsvis tilbagetrukken rolle i valgkampen, og McCarthy selv undlod at deltage, idet spørgsmålet om en irettesættelse til ham skulle for i Senatet umiddelbart efter valget. Enkelte kandidater gjorde dog spørgsmålet til et hovedpunkt, og det vakte berettiget opmærksomhed, at tre af hans ivrigste tilhængere i Repræsentanternes Hus ikke opnåede genvalg. Den liberale republikaner Clifford Case blev valgt til Senatet i New Jersey, skønt han åbent blev modarbejdet af sit partis højrefløj som følge af, at han havde undsagt McCarthy.

Hovedskikkelsen i valgkampen var på den republikanske side foruden præsidenten vicepræsident *Richard Nixon,* der berejste landet på kryds og tværs. Det var oprindelig præsidentens hensigt i hovedsagen at afholde sig fra personlig deltagelse i agitationen; men han lod sig henimod slutningen af valgkampen overtale til aktiv deltagelse. På demokaternes side blev hovedkraften *Adlai Stevenson,* der herved fik lejlighed til at komme i personlig kontakt med lokale politikere. Også *Estes Kefauver,* hvis genvalg i sydstaten Tennessee på forhånd var sikkert, talte på en mødeserie i andre stater.

PERSONSKIFTER I SENATET

Ialt kom der 14 nye ansigter i Senatet. To af demokraterne er dog veteraner, *Alben Barkley,* der var vicepræsident 1948–52, og som valgtes i Kentucky i stedet for den liberale republikaner John Sherman Cooper, og *Joseph C. O'Mahoney,* der faldt i Wyoming i 1952, men nu pånyindvalgtes. Demokraterne fik endvidere i Michigan valgt fagforeningsmanden *Patrick McNamara,* mens en af de republikanske førere, Homer Ferguson, faldt. I den traditionelt republikanske vestkyststat Oregon valgtes journalisten *Richard*

Neuberger i stedet for den konservative republikaner Guy Gordon. I Nevada valgtes i stedet for den afdøde konservative demokrat Pat McCarran en af dennes nære tilhængere, *Alan Bible,* og i South Carolina nyvalgtes den konservative demokrat, tidligere guvernør *Strom Thurmond,* der i 1948 var sydstaternes præsidentkandidat mod Truman. I North Carolina valgtes til gengæld en liberal demokrat, tidligere guvernør *Kerr Scott,* der har støttet både Truman og Stevenson. Stormløb mod de liberale demokrater Paul Douglas i Illinois, Hubert Humphrey i Minnesota og James Murray i Montana blev afværget.

Republikanernes nyvundne mandater tilfaldt i Colorado *Gordon Allott,* der betegner sig som udpræget Eisenhower-tilhænger, og i Iowa den konservative *Thomas Martin.* I Ohio valgtes *George Bender,* der tidligere var en trofast tilhænger af Taft, men siden Eisenhowers valg har fulgt denne. I Nebraska nyvalgtes to konservative hidtidige medlemmer of Repræsentanternes Hus, *Carl Curtis* og *Roman Hruska* og i New Hampshire *Norris Cotton.* I New Jersey valgtes som nævnt den liberale *Clifford Case* under stærk modstand fra republikanernes højrefløj.

Senatets ældste medlem, Theodore Francis Green, der er 87 år, blev uden vanskelighed genvalgt i Rhode Island for en 6-års periode. Flere andre i demokraternes gruppe blev valgt, skønt de er sidst i halvfjerdserne.

Lidt flere kvinder end sædvanligt blev valgt ind i Kongressen, nemlig som hidtil een kvindelig republikansk senator; i Repræsentanternes Hus er der nu 7 kvindelige republikanere og 9 demokrater.

GUVERNØRVALGENE

Valget gjaldt ikke alene Kongressen, men også en lang række lokale embeder indenfor lovgivningsmagt, administration og retsvæsen, hvoraf guvernørembederne er de vigtigste. Ialt 33 stater valgte guvernører, af hvilke før valget 22 var republikanere og 11 demokrater. Demokraterne erobrede otte stater, således at fordelingen af de 33 bliver 14 republikanere og 19 demokrater. Der er herefter ialt 27 demokratiske guvernører mod 21 republikanske. Demokraternes erobringer skete i New York, Pennsylvanien, Minnesota, Maine, Connecticut, Colorado, Arizona og New Mexico. I New York var den nye guvernør, Averell Harrimans flertal mikroskopisk, 12.000 stemmer af en samlet stemmeafgivning på over 5 millioner. I flere af staterne, bl. a. New York, må den nye guvernør samarbejde med en lovgivende forsamling, der har republikansk flertal.

Guvernørvalgene er vigtige i sig selv; men med et så ligeligt delt Senat som for tiden spiller de en særlig rolle. I tilfælde af dødsfald eller mandatnedlæggelse påhviler det guvernøren at udpege en efterfølger indtil næste

ordinære valg. Det er skik, at guvernøren udnævner en af sine egne partifæller uanset den afdøde senators partitilhørsforhold. Ialt 16 republikanske senatorer kommer fra stater, der har demokratisk guvernør, og 10 demokrater samt en uafhængig fra stater med republikansk guvernør. Da adskillige senatorer er højt oppe i årene, har forholdet i høj grad praktisk betydning. I de to forløbne år afgik ikke mindre end ni senatorer ved døden.

POLITISKE KONSEKVENSER AF VALGET

Demokraterne kan i den nye Kongres besætte formandsposterne i de vigtige stående udvalg, i Senatet dog kun takket være den tidligere republikaner *Wayne Morse* fra Oregon. Hvis han havde stemt sammen med republikanerne, ville stemmerne stå 48 mod 48, og vicepræsident Richard Nixons afgørende stemme betyde, at republikanerne vandt. Morse blev sidst valgt i 1950 som liberal republikaner, men brød med partiet under valgkampen i 1952 for at støtte demokraternes præsidentkandidat, Adlai Stevenson. Efter valgets udfald erklærede han, at republikanerne burde besætte formandsposterne og kastede derfor den afgørende stemme til fordel for dem. Forud for valget i 1954 erklærede han, at han ikke længer følte sig bundet af et sådant hensyn, men ville stemme sammen med demokraterne.

Dette betyder, at ikke mindre end 8 af 15 vigtige formandsposter i Senatet vil gå til sydstatsdemokrater, der gennemgående har stor anciennitet. Formand for udenrigsudvalget vil således blive Walter George fra Georgia, for finansudvalget den konservative Harry Byrd fra Virginia, for militærudvalget Richard Russell fra Georgia og for det undersøgelsesudvalg, McCarthy hidtil har ledet, John McCellan fra Arkansas. Sidstnævnte udtaler, at han vil fortsætte undersøgelserne mod kommunisterne, men ikke lade dette overskygge alle andre opgaver. Hans undersøgelsesform vil blive væsentlig mere stilfærdig end McCarthys. Selv om McCarthy ikke længere er udvalgsformand, vil han, der har fire år tilbage af sit nuværende mandat, utvivlsomt søge at finde andre veje til at blive hørt, ganske som før han blev formand efter valget i 1952. Hans indflydelse er dog blevet væsentlig formindsket som følge af de gentagne undersøgelser mod hans virksomhed i 1954 og Senatets irettesættelse af ham i den særlige samling efter novembervalget.

Som nævnt er det almindeligt, at regeringspartiet mister mandater ved „mellemvalgene". Da republikanerne havde så ringe majoritet, måtte selv en lille tilbagegang føre til, at partiet mistede kontrollen over Kongressen. Noget lignende skete for Woodrow Wilson i 1918, hvorefter hans parti tabte præsidentvalget i 1920. I 1930 under Hoover mistede republikanerne flertallet i Repræsentanternes Hus, hvorefter de i 1932 også tabte præsidentvalget. I 1946 under Truman tabte demokraterne stort ved „mellemvalget"; men i

1948 blev Truman overraskende genvalgt som præsident. Han angreb under valgkampen med held den republikanske Kongres for dens obstruktion mod hans forslag.

I USA er man nu spændt på, hvilket af disse forbilleder 1956-præsidentvalget vil følge. Demokraterne er klar over faren ved at modarbejde Eisenhower. De vil ikke gøre det systematisk, men vil tværtimod søge samarbejde med ham på mange områder og kun gå i opposition, hvor afgørende principper står på spil, f. eks. hvor det gælder beskyttelse af projekter som TVA. Oprindelig ikke nogen udpræget partimand har Eisenhower god kontakt med mange af de demokratiske politikere. Flere af personskifterne indenfor begge partier vil sandsynligvis betyde større tilslutning til Eisenhowers udenrigs- og handelspolitik end i forrige Kongres. Han står stærkere overfor sit eget partis højrefløj, idet nu et nyt hold senatorer har ham at takke for deres valg. Der skulle være betingelser for meget positivt lovgivningsarbejde, indtil valgforberedelserne i 1956 for alvor begynder at optage sindene. Som første prøve fremlagde regeringen sine forslag om lempelser i handelspolitiken, der i den forrige Kongres fik en ret ilde medfart, men nu burde have bedre chancer. Beskyttelsestilhængerne i begge partier er dog langt fra slået ud.

Politikere af alle afskygninger er forlængst først og fremmest optaget af forberedelserne til det vigtige præsidentvalg i 1956 og af, hvem de skal holde på som kandidater. Deres stillingtagen til dagens problemer vil ske i lyset heraf. Det største spørgsmålstegn er, om præsident Eisenhower lader sig genopstille. Han vil i 1956 være 66 år, og han menes helst at ville trække sig tilbage til sin farm nær det historiske Gettysburg i Pennsylvanien. Imidlertid vil han også være stærkt interesseret i, at hans præsidentperiode ikke bliver et isoleret mellemspil. Fra mange sider fremhæves det overfor ham, at han er den eneste kandidat med større udsigt til at føre republikanerne til sejr. Efterhånden har han vænnet sig til embedets byrder og formodes ikke at være så utilbøjelig til at fortsætte, såfremt hans pligtfølelse overfor partiet tilsiger ham at gøre dette. Hans indsats under Genevekonferencen i juli i år har sikkert bidraget til at øge hans popularitet og måske også til at styrke en positiv beslutning om genopstilling.

Selv om Eisenhower skulle træffe uigenkaldelig beslutning om at nægte genopstilling, er det sandsynligt, at han vil vente til et forholdsvis sent tidspunkt med at bekendtgøre dette. Der er tradition for, at en præsident, der vil trække sig tilbage, bevarer dette som en hemmelighed længst muligt, idet hans indflydelse uvilkårligt formindskes, når det er blevet bekendt, at han kun har en begrænset tid tilbage i embedet. Det kunne dog måske netop i Eisenhowers tilfælde være en fordel at give en sådan meddelelse, idet demokraterne kunne antages at blive mere forhandlingsvenlige, dersom de ved, at de ikke igen skal ud i valgkamp mod ham personlig. Følger han traditionen, vil han længst muligt holde venner og modstandere i uvidenhed. Ønsker han

på den anden side at genopstilles, er der ingen grund for ham til at meddele modparten dette for tidligt.

Skulle Eisenhower beslutte at nægte genopstilling, er vicepræsident *Richard Nixon* trods sin unge alder, 43 år i 1956, antagelig den nærmeste mulighed, idet han har holdt sig på god fod med begge sit partis fløje og af præsidenten har fået overdraget stedfortræderopgaver i højere grad end vicepræsidenterne normalt tildeles.

Demokraterne må foreløbig gå ud fra, at deres modstander i 1956 bliver Eisenhower. Deres førende kandidat er *Adlai Stevenson;* men hans opstilling er dog trods hans store popularitet i partiet langt fra sikker. Han skal overvinde den traditionelle uvilje mod opstilling af en kandidat, der engang har tabt, og det er usikkert, hvor meget han selv vil sætte ind på at opnå den. Vil han som i 1952 kun sige ja, hvis den tilbydes eller pånødes ham, er det måske mere sandsynligt, at en anden bliver udpeget. Adskillige demokrater frygter, at Stevenson vanskeligt vil kunne opnå valg bl. a. på grund af sin akademiske form og mener, at han snarere kunne blive en fortræffelig udenrigsminister. William Jennings Bryan, der tre gange omkring århundredskiftet var tabende præsidentkandidat, blev således Wilsons første udenrigsminister. Der er dog på den anden side al grund til at tro, at beundring for Stevenson fastholdt mange demokratiske vælgere, der i 1952 havde overvejet at forlade partiet, såvel som vælgere, der står udenfor partierne, og han har tilhængere, der vil arbejde utrætteligt for hans genopstilling.

Andre ledende præsidentmuligheder i det demokratiske parti er senatorerne *Estes Kefauver, Stuart Symington* og *Lyndon Johnson* samt New Yorks nyvalgte guvernør*Averell Harriman.*

Valgudfaldet i 1956 vil i høj grad bero på, om præsident Eisenhower lader sig genopstille, idet han utvivlsomt har en god chance for at blive genvalgt, forudsat at der ikke er opstået en betydelig arbejdsløshed og tilstande, der minder vælgerne om depressionen. For en anden republikansk kandidat ville det blive sværere at vinde tilstrækkelig tilslutning fra uafhængige og fra vælgere, der normalt stemmer demokratisk, men følte sig tiltrukket af den ikke særligt partibundne Eisenhower og mente det heldigt at gøre forandring efter de tyve års demokratiske styre, i hvert fald for en enkelt præsidentperiode.